

Sygn. akt: I C 1221/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Nowicka - Midziak
-----------------	----------------------------------

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 czerwca 2021 r. w G.

sprawy z powództwa **A. R.**

przeciwko **Uniwersytetowi Morskiemu w G.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 56 356,95 zł. (pięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami:

- ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - od kwoty 45 586,80 zł. od dnia 29.01.2017r do dnia zapłaty

- ustawowymi za opóźnienie od kwoty 10 770,15 zł. od dnia 31.03.2017r do dnia zapłaty;

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

3. ustala, że pozwany ponosi koszty procesu w całości, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygnatura akt: I C 1221/18

UZASADNIENIE

Powód A. R. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budowlane (...) w L. wniósł pozew przeciwko Uniwersytetowi Morskiemu w G. o zapłatę kwoty 45.586,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 29 stycznia 2017r. do dnia zapłaty oraz o zapłatę kwoty 10.770,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 31 marca 2017r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 30 sierpnia 2016r. strony zawarły umowę nr (...) w wyniku rozstrzygnięcia postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie zadania „Remont stolarki okiennej w budynku Studenckiego (...) Marynarza nr 2 w G. przy ul. (...) – Etap I”. W dniu 30 listopada 2016r. powód zgłosił prace do odbioru końcowego. Pozwany nie powołał jednak komisji odbiorowej i odmówił dokonania odbioru, zaś pismem z dnia 24 stycznia 2017r. obciążył powoda karami umownymi za 21 – dniowe opóźnienie w kwocie 45.586,80 zł. Powód wskazuje, że przekroczenie terminu wykonania prac nastąpiło bez jego winy z przyczyn niezależnych od niego, w szczególności z uwagi na konieczność wniesienia środka ochrony prawnej do (...) termin zawarcia umowy został wyznaczony na termin późniejszy niż pierwotnie zakładano tj. 30 sierpnia 2018r., natomiast termin

końcowy zakończenia robót nie uległ zmianie. Nadto, prace prefabrykacji okien mogły rozpocząć się po zatwierdzeniu podziałów okien, a dopiero w dniu 8 września 2016r. pozwany dokonał akceptacji wymiarów okien. Powód wykonał również prace dodatkowe w postaci zakupu 8 sztuk wsporników na każde z 146 okien, a także wkuwania w ścianę wsporników oraz prac naprawczych po ich montażu, zakupu blachy w kolorze stolarki, zlecenia wycięcia i wygięcia blach pod indywidualny wymiar danego okna, montażu okapników, zakupu uszczelniaczy oraz materiałów do montażu okapników. Powód zapłacił tylko część wynagrodzenia za prace dodatkowe i wciąż do zapłaty z tego tytułu pozostaje kwota 10.770,15 zł brutto. Powód wniósł o miarkowanie kary umownej, wskazując, iż całe świadczenie zostało wykonane w chwili, gdy pozwany wystąpił z żądaniem zapłaty kary umownej, a w dniu popadnięcia w zwłokę wykonane było 99 % prac. W związku z powyższym powód domaga się w niniejszym postępowaniu wynagrodzenia za prace dodatkowe oraz zwrotu kwoty uiszczony tytułem kary umownej.

(pozew k. 3-11)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, wskazując, że wbrew stanowisku powoda, naliczanie kary umownej było konieczne i uzasadnione. Powód opóźnił się z wykonaniem umowy, a przyczyny opóźnienia w całości obciążają powoda, albowiem sam powód jak i jego podwykonawcy nienależycie przygotowali materiały do udostępnionych zgodnie z harmonogramem na obiekcie (...) 2 pokoi. Zdarzało się, że powód posiadał wiedzę w jakich pokojach miał wymienić stolarkę okienną, a przywiózł stolarkę o niewłaściwych wymiarach lub pozbawioną szyb, w następstwie czego nie dochodziło do zamontowania stolarki albo zamontowania jej z dyktą zamiast szyby. Nadto, zdaniem pozwanego, powód nie ma roszczenia o wykonanie jakichkolwiek robót dodatkowych względem pozwanego. Wykonane przez powoda roboty, których konieczność nie była znana na etapie zawierania umowy i powstała w trakcie jej wykonywania, została już rozliczona. Powód akceptował, iż doszło do nienależytego wykonania umowy, dlatego też nie wypłacił należności podwykonawcy, co skutkowało wniesieniem przez niego pozwu przeciwko powodowi.

(odpowiedź na pozew k. 222-223)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany (...) Morski w G. (wówczas Akademia (...) w G.) wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zamówienia „Remont stolarki okiennej w budynku Studenckiego (...) Marynarza nr 2 w G. przy ul. (...) – Etap I”. W toku postępowania przetargowego pozwany początkowo odrzucił ofertę złożoną przez powoda A. R. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budowlane (...) w L., na co powód wniósł odwołanie do Krajowej Izby Odwoławczej. Postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2016r. (...) umorzyła postępowanie wobec uznania przez zamawiającego zarzutów powoda. Pismem z dnia 3 sierpnia 2016r. pozwany poinformował powoda o wyborze jego oferty jako najkorzystniejszej.

(dowód: zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty k. 175, postanowienie (...) z dnia 1 sierpnia 2016r. wraz z uzasadnieniem k. 176v-177v, odwołanie powoda z dnia 22 lipca 2016r. k. 181-185)

W dniu 30 sierpnia 2016r. w wyniku rozstrzygnięcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego pomiędzy pozwanym Akademią (...) w G. (jako zamawiającym) a powodem A. R. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budowlane (...) w L. (jako wykonawcą) została zawarta umowa na roboty budowlane nr (...), której przedmiotem było wykonanie „Remontu stolarki okiennej w budynku Studenckiego (...) Marynarza nr 2 w G. przy ul. (...) – Etap I” w pomieszczeniach Dużego Żagla poz. 300, 400, 500, 600, 700, 800 i 900 oraz pomieszczeniach Ł. poz. 300. Szczegółowy zakres robót został określony w projekcie budowlanym, projekcie wykonawczym, a także Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych. Integralną część umowy stanowiły m.in. oferta wykonawcy i Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia.

Zgodnie z § 2 umowy termin rozpoczęcia zamówienia ustalono na dzień podpisania umowy, zaś termin zakończenia realizacji zamówienia na dzień 30 listopada 2016r. W umowie zastrzeżono, że z uwagi na przeznaczenie budynku (budynek zamieszkania zbiorowego) oraz prowadzenie robót w obiekcie czynnym poszczególne pomieszczenia,

w których będzie wymieniana stolarka okienna zamawiający przekazywać będzie wykonawcy sukcesywnie w uzgodnieniu z kierownikiem obiektu i inspektorem nadzoru.

W myśl § 9 umowy za wykonanie przedmiotu umowy zamawiający miał wypłacić wykonawcy wynagrodzenie ryczałtowe ustalone na podstawie oferty, które netto wynosiło 670.000 zł.

W myśl § 12 ust. 3 umowy po zakończeniu robót wykonawca miał dokonać pisemnego powiadomienia o gotowości przekazania robót do odbioru i zawiadomić o tym fakcie zamawiającego. Wedle ust. 4 zamawiający miał wyznaczyć termin i rozpocząć czynności odbiorowe po zawiadomieniu przez wykonawcę o osiągnięciu gotowości do odbioru. Zgodnie z ust. 5 z czynności odbioru miał być spisany protokół zawierający wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru, jak też terminy wyznaczone na usunięcie stwierdzonych przy odbiorze wad i usterek. Stosownie do ust. 6 zamawiający wyznaczył wykonawcy odpowiedni termin na usunięcie wad i usterek stwierdzonych w toku odbioru. Wykonawca zobowiązany jest do zawiadomienia zamawiającego o usunięciu wad oraz żądania wyznaczenia terminu na odbiór zakwestionowanych uprzednio robót wadliwych (ust. 7).

Zgodnie z § 13 ust. 1 lit a umowy wykonawca zapłacił zamawiającemu kary umowne za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,3 % wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia liczony od terminów zakończenia robót określonych w § 2 ust. 2. Natomiast, wedle § 13 ust. 1 lit. b za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji w wysokości 0,3 % wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia liczony od upływu terminu wyznaczonego przez zamawiającego na usunięcie wad.

Zgodnie z § 16 zamawiający może zlecić wykonawcy wykonanie robót dodatkowych niezbędnych do prawidłowego wykonania zamówienia to jest wykraczających poza zakres prac opisanych w § 1 umowy, których łączna wartość nie może przekroczyć 50 % wartości przedmiotu umowy, jeżeli ich wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia w wypadku gdy z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależniona od wykonania zamówienia dodatkowego. Zmiana lub uzupełnienie umowy wymagało formy pisemnej pod rygorem nieważności (§ 15).

(dowód: umowa na roboty budowlane nr (...) k. 118-122)

Pismem z dnia 6 września 2016 roku w związku z rozbieżnością wymiarów, podziałów, ilością oraz funkcją okuć stolarki pomiędzy projektem budowlanym oraz SIWZ a wykonanymi pomiarami z natury, powód wniósł o akceptację zestawienia okien i drzwi balkonowych tzn. ich ilości, wymiarów i podziału oraz zestawienia parapetów wewnętrznych. Pozwany dokonał akceptacji wymiarów stolarki w dniu 8 września 2016r. Jednak w dniach 8, 15 i 16 września 2016r. pozwany dokonywał jeszcze z powodów uzgodnień technicznych w powyższym zakresie.

(dowód: pismo powoda z dnia 6 września 2016r. k. 105, korespondencja e – mailowa stron k. 244-256)

Po opóźnionej akceptacji wymiarów i podziału okien, powód zamówił szyby u producenta. Początkowo, były problemy z dostawą szyb ze względu na specyficzną budowę wkładu szklanego. W związku z tym pracownicy powoda montowali jedynie ramę okienną, a zamiast szyby wstawiano dyktę.

(dowód: przesłuchanie powoda płyta CD k. 714)

Z uwagi na to, że roboty były prowadzone w obiekcie czynnym, zamawiający przekazywał wykonawcy pokoje, w których miała być wymieniana stolarka okienna sukcesywnie. Nowa pula pokoi była udostępniana dopiero po zakończeniu prac w poprzednich pomieszczeniach.

(dowód: zeznania świadka D. D. płyta CD k. 680, zeznania świadka M. G. płyta CD k. 680, zeznania świadka D. H. płyta CD k. 680, zeznania świadka L. L. płyta CD k. 698)

W trakcie wykonywania robót zaszła konieczność montażu okapników zewnętrznych z blachy stalowej. Montaż jednego okapnika trwał do godziny. Przed montażem okapnika należało odpowiednio wygiąć blachę zgodnie z wymiarami okien. Nadto, konieczne było uszczelnienie szczelin dylatacyjnych.

(dowód: zeznania świadka D. D. płyta CD k. 680, zeznania świadka M. G. płyta CD k. 680, zeznania świadka D. H. płyta CD k. 680, zeznania świadka L. L. płyta CD k. 698)

Nadto, z tego względu, iż montowane przez powoda parapety były ciężkie, wykonane z konglomeratu, zaś wcześniejsze były plastikowe, zachodziła konieczność zamontowania wsporników pod parapety wewnętrzne. Ściany były krzywe, w związku z czym konieczne było uprzednie skucie ściany, a po montażu wspornika uzupełnienie ubytków tynkiem maszynowym, wykonanie gładzi, szlifowanie i malowanie.

(dowód: zeznania świadka D. D. płyta CD k. 680, zeznania świadka M. G. płyta CD k. 680, zeznania świadka D. H. płyta CD k. 680, zeznania świadka L. L. płyta CD k. 698)

Pismem z dnia 27 października 2016 roku powód zgłosił konieczność montażu minimum 6 wsporników pod parapety wewnętrzne, które nie są objęte umową i wniósł o sporządzenie aneksu zwiększającego wartość wynagrodzenia kwoty 5000 zł netto jako prac dodatkowych.

(dowód: pismo powoda z dnia 27 października 2016r. k. 77)

Pismem z dnia 31 października 2016 roku powód zgłosił konieczność wykonania dodatkowych okapników zewnętrznych dokręconych do ram nieobjętych zakresem umowy, co zostanie wykonane w ramach dobrej współpracy, a także wniósł o wydłużenie terminu zakończenia realizacji zamówienia po 10 dni roboczych z uwagi na konieczność zorganizowania materiału oraz dokonanie instalacji gotowego wyrobu.

(dowód: pismo powoda z dnia 31 października 2016r. k. 76)

W związku z przerwą świąteczną, w listopadzie lokatorzy nie opróżnili pokoi przewidzianych w harmonogramie do remontu, a pozwany w zamian nie udostępnił wykonawcy innych pokoi.

(dowód: zeznania świadka D. D. płyta CD k. 680, zeznania świadka M. G. płyta CD k. 680, zeznania świadka D. H. płyta CD k. 680, zeznania świadka L. L. płyta CD k. 698, zeznania świadka W. Ż. płyta CD k. 698)

Pismem z dnia 21 października 2016 roku powód zgłosił gotowość odbioru na dzień 28 października 2016 wykonanych przez niego prac na poziomie 300 i 800 i wniósł o wyznaczenie terminu odbioru.

(dowód: pismo powoda z dnia 21 października 2016 roku k. 70)

W dniu 28 października 2016 roku doszło do częściowego odbioru robót poziomu 300 i 800.

(dowód: protokół częściowego odbioru robót k. 69)

Pismem z dnia 7 listopada 2016 roku powód zgłosił gotowość odbioru na dzień 10 listopada 2016 roku wykonanych prac co do poziomu 700 i wniósł o wyznaczenie terminu odbioru.

(dowód: pismo powoda z dnia 7 listopada 2016 roku k. 67)

W dniu 14 listopada 2016 roku doszło do częściowego odbioru robót co do poziomu 700.

(dowód: protokół częściowego odbioru robót k. 66)

Pismem z dnia 16 listopada 2016 roku powód wniósł o zmianę umowy w zakresie terminu zakończenia przedmiotu umowy i ustalenie terminu zakończenia realizacji zamówienia na dzień 16 grudnia 2016 roku, powołując się m.in. na

przedłużenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w związku ze złożeniem środka ochrony prawnej do (...), problemy z udostępnieniem pomieszczeń przez pozwanego, a także konieczność wykonania prac dodatkowych. Wniosek został doręczony pozwanemu w dniu 25 listopada 2016 roku.

(dowód: wniosek powoda wraz z dowodem doręczenia k. 72-75)

Pismem z dnia 16 listopada 2016 roku powód zgłosił gotowość odbioru na dzień 23 listopada 2016 roku wykonanych prac co do poziomemu 600 i 900 i wniósł o wyznaczenie terminu odbioru.

(dowód: pismo powoda z dnia 16 listopada 2016 roku k. 64)

W dniu 25 listopada 2016 roku doszło do częściowego odbioru robót co do poziomemu 600 i 800.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 28 listopada 2016r. pozwany zgłosił powodowi wady w postaci zarysowań na listwach przyszybowych, które powód naprawiał poprzez polerowanie bądź wymianę listew, a także wady w postaci nieprawidłowej obróbki tynkarskiej oraz malarskiej, które również były usuwane przez powoda.

(dowód: zeznania świadka D. D. płyta CD k. 680, zeznania świadka M. G. płyta CD k. 680, zeznania świadka D. H. płyta CD k. 680, zeznania świadka L. L. płyta CD k. 698, sprzeciw od nakazu zapłaty k. 31-34 akt sprawy o sygnaturze VI GC 1729/17 Sądu Rejonowego w Gdyni, załączniki do sprzeciwu k. 37-48 tamże, protokół rozprawy z dnia 23 lutego 2018r. k. 109-112 tamże, protokół rozprawy z dnia 22 maja 2019r. k. 131-138 tamże)

Pismem z dnia 30 listopada 2016 roku o poinformował po zakończeniu prac objętych umową i zgłosił gotowość do odbioru wykonanych prac, a także wniósł o wyznaczenie terminu rozpoczęcia czynności odbiorowych.

(dowód: pismo powoda z dnia 30 listopada 2016r. k. 56)

Pismem z dnia 16 grudnia 2016 roku pozwany poinformował, iż w trakcie wizji lokalnych przeprowadzonych do dnia 16 grudnia 2016 roku nie stwierdzono zakończenia prac związanych z remontem okien realizowanych na podstawie przedmiotowej umowy i stwierdzono że są one kontynuowane. W związku z powyższym pozwany stwierdził, że nie może przyjąć zgłoszenia zakończenia robót i prosi o zgłoszenie zakończenia prac po ich faktycznym ukończeniu.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 16 grudnia 2016r. k. 55)

Pismem z dnia 17 grudnia 2016 roku powód podniósł, iż pozwany nie wyznaczył zgodnie z § 12 ust. 4 umowy terminu rozpoczęcia prac odbiorowych z udziałem stron, z czego powinien zostać spisany protokół odbioru i po raz kolejny wniósł o wyznaczenie terminu odbioru prac na poziomie 400 i 500.

(dowód: pismo powoda z dnia 17 grudnia 2016r. k. 52)

W dniu 28 grudnia 2016r. doszło do końcowego odbioru prac.

(dowód: protokół końcowego odbioru robót k. 50)

Powód wystawił na rzecz pozwanego następujące faktury z tytułu wykonanych prac:

- w dniu 31 października 2016r. na kwotę 237.018,04 zł za poziom 300 i 800 z terminem zapłaty do dnia 30 listopada 2016r.,
- w dniu 14 listopada 2016r. na kwotę 77.536,21 zł za poziom 700 z terminem zapłaty do dnia 14 grudnia 2016r.,
- w dniu 25 listopada 2016r. na kwotę 130.448,26 zł za poziom 600 i 900 z terminem zapłaty do dnia 25 grudnia 2016r.,

- w dniu 21 grudnia 2016r. na kwotę 278.597,48 zł za poziom 400 i 500 z terminem zapłaty do dnia 20 stycznia 2017r.,
(dowód: faktury VAT k. 51, 57, 58, 63, 65, 68)

Pismem z dnia 24 stycznia 2017 roku pozwany wezwał powoda do zapłaty w terminie 3 dni od otrzymania wezwania należności z tytułu kar umownych za opóźnienie naliczonych zgodnie z § 13 umowy w wysokości 45.586,80 zł w związku z 21 - dniowym opóźnieniem w zakończeniu prac budowlanych polegających na wykonaniu remontu okien budynku Studenckiego (...) Marynarza nr 2 przy ul. (...) w G..

(dowód: wezwanie z dnia 24 stycznia 2017r. wraz z notą księgową k. 44-45)

Pismem z dnia 31 stycznia 2017 roku powód odmówił zapłaty kary umownej, kwestionując zasadność jej naliczenia.

(dowód: pismo powoda z dnia 31 stycznia 2017r. k. 43)

Pismem z dnia 10 lutego 2017r. pozwany poinformował powoda o zapłacie na rzecz wykonawcy kwoty 230.988,56 zł uwzględniającej naliczone kary umowne.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 10 lutego 2017r. k. 218)

Pismem z dnia 22 grudnia 2016 roku w związku z koniecznością wykonania na wniosek pozwanego robót dodatkowych nieobjętych zakresem umowy polegających na dostawie i montażu niesystemowych okapników zewnętrznych wkręcanych do ram okiennych oraz dostawie i montażu wsporników pod parapety wewnętrzne powód wniósł o sporządzenie aneksu na kwotę 49.062 zł netto.

(dowód: pismo powoda z dnia 22 grudnia 2016r. k. 21)

Pismem z dnia 9 stycznia 2017 roku pozwany odmówił uznania kosztorysu powoda na roboty dodatkowe, stwierdzając, że posiada błędy liczbowe i merytoryczne.

(dowód: pismo pozwanego z dnia 9 stycznia 2017 roku k. 15)

Pismem z dnia 31 stycznia 2017 roku powód wezwał pozwanego do przesłania aneksu na wykonane roboty dodatkowe wykraczające poza zakres umowy na kwotę 49.062 zł netto.

(dowód: pismo powoda z dnia 31 stycznia 2017r. k. 38)

Pismem z dnia 14 marca 2017r. powód skorygował wartość robót dodatkowych na kwotę 24.585,01 zł i wniósł o akceptację przedmiotowej kwoty.

(dowód: pismo powoda z dnia 14 marca 2017r. k. 16)

Strony nie zawarły aneksu do umowy. Pozwany zapłacił powodowi za wykonane prace dodatkowe kwotę 14.612,64 zł.

(okoliczności bezsporne)

W związku z dokonaniem przez pozwanego zmian w zakresie podziału okien, sposobu otwierania okien trapezowych oraz sposobu otwierania okien w ścianach szczytowych powód nie mógł wykonywać przedmiotu umowy przez co najmniej 8 dni. Na skutek wykonywania robót dodatkowych w postaci montażu wsporników pod parapety wewnętrzne i montażu okapników okien od strony zewnętrznej czas realizacji robót uległ wydłużeniu o dodatkowych 10 dni. Z kolei, niemożność wejścia do pokoi z uwagi na weekendowe wyjazdy studentów w dniach 1 i 11 listopada i niedostępność przez pozwanego innych pokoi spowodowało wydłużenie terminu realizacji umowy o kolejne 4-5 dni. Podczas montażu okapników mogło dojść do zarysowania parapetów wewnętrznych i konieczności ich naprawy,

co mogło spowodować wydłużenie realizacji robót, jednak opóźnienie zostało zniwelowane pracami wykonywanymi przez dodatkowych pracowników powoda.

Wartość wykonanych przez powoda prac dodatkowych wynosiła 26.425,26 zł netto.

(dowód: pisemna opinia biegłej sądowej z zakresu budownictwa E. C. k. 719-726 wraz z pisemną opinią uzupełniającą k. 739)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadków D. D., M. G., D. H., M. S. (1), L. L., W. Ż., dowodu z przesłuchania powoda, a także dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa E. C..

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrywał się żadnych podstaw do kwestionowania prawdziwości i wiarygodności wymienionych powyżej dowodów z dokumentów. Część spośród przedstawionych przez strony dokumentów w postaci protokołów rozpraw w sprawie VI GC 1729/17 ma charakter dokumentów urzędowych, które zgodnie z treścią art. 244 kpc korzystają z domniemania autentyczności i domniemania zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, zaś w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowała powyższych domniemań w trybie art. 252 kpc. Ponadto, za w pełni wiarygodne i przydatne do rozstrzygnięcia sprawy Sąd uznał dowody z dokumentów prywatnych w postaci dokumentacji przetargowej, umowy podpisanej przez strony, protokołów odbiorów, faktur VAT, a także korespondencji stron. Podkreślić należy, iż wszystkie wymienione powyżej dokumenty zostały podpisane, a żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani też nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod wyżej wskazanymi pismami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Przedmiotowe dokumenty nie noszą również żadnych znamion podrobienia, przerobienia ani żadnej innej ingerencji. W ocenie Sądu przedstawione dokumenty prywatne odzwierciedlają rzeczywistą treść łączącego strony stosunku prawnego, a także przebieg współpracy stron w zakresie wykonywania umowy dotyczącej remontu stolarki okiennej.

Jeśli chodzi natomiast o ocenę osobowego materiału dowodowego to Sąd dał wiarę zeznaniom świadków D. D., M. G., D. H., L. L. oraz powoda w zakresie dotyczącym przebiegu realizacji umowy, zgłaszania przez pozwanego wadliwości prac, wykonywania prac dodatkowych, sposobu przekazywania pomieszczeń przez pozwanego, a także wpływu powyższych okoliczności na dochowanie terminu realizacji umowy. W ocenie Sądu zeznania wymienionych świadków oraz powoda na powyższe okoliczności były szczere, wewnętrznie spójne i zbieżne ze sobą. Zważyć należy, iż okoliczność wykonania prac dodatkowych w postaci montażu wsporników pod parapety wewnętrzne oraz okapników zewnętrznych znajduje potwierdzenie zarówno w dokumentacji złożonej do akt sprawy, jak i w opinii biegłej sądowej. W świetle treści pozostałego materiału dowodowego nie budzi również wątpliwości, że wykonane przez powoda prace były czasochłonne, co miało wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót określonego w umowie. Zwrócić należy przy tym uwagę, że zeznania świadków oraz powoda co do czasochłonności wykonanych prac korelują z treścią notatki sporządzonej przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Nadto, Sąd dał wiarę zeznaniom wymienionych powyżej osób, iż wpływ na przedłużenie prac miało również nieudostępnienie przez pozwanego pokoi w związku ze świątecznymi wyjazdami studentów zakwaterowanych w domu studenckim, w którym powód realizował prace związane z wymianą stolarki okiennej.

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd częściowo oparł się również na zeznaniach świadków M. S. (2) i W. Ż.. Sąd nie dał jednak wiary zeznaniom M. S. (2), że przyczyną niedotrzymania przez powoda terminu zakończenia robót budowlanych był bałagan organizacyjny po stronie wykonawcy oraz konieczność poprawek. Co prawda pojawiły się problemy z zamawianiem okien, niemniej wynikało to po części ze zmian wprowadzonych przez powoda, co potwierdziła także w swojej opinii biegła. Nadto, zeznania świadka są częściowo sprzeczne ze sporządzoną przez niego samą opinią dotyczącą czasochłonności prac dodatkowych (k. 243). Świadek W. Ż. z kolei nie była w stanie wskazać, czy powód wykonywał prace dodatkowe i jakie one miały wpływ na niedotrzymanie terminu realizacji umowy. Przyczyn niedochowania terminu świadek upatrywała wyłącznie w złej organizacji pracy, problemach z dostawą szyb i parapetów, co w świetle zeznań pozostałych świadków oraz opinii biegłej należało uznać za nieuzasadnione. Zważyć

jednak należy, iż świadek przyznała, że mogło się zdarzyć, że studenci nie udostępniili pokoju bądź wyjechali, co miało wpływ na wydłużenie terminu realizacji przedmiotu umowy.

Za wiarygodny i przydatny do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy dowód Sąd uznał także opinię biegłej sądowej z zakresu budownictwa E. C.. Zważyć bowiem należy, iż opinia została sporządzona przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę fachową, a po uzupełnieniu jest jasna i nie budzi żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego, wiedzy powszechnej czy logicznego rozumowania. Sąd miał na względzie, iż ostateczne wnioski zawarte w opinii są stanowcze i zostały należycie umotywowane, w szczególności w opinii uzupełniającej. Zaznaczyć również należy, iż biegła w sposób rzeczowy, logiczny i przekonujący odniosła się również do wszystkich zarzutów zgłoszonych przez strony co do treści opinii. Wyjaśnienia złożone przez biegłą nie budzą żadnych wątpliwości Sądu. W związku z powyższym Sąd uznał, że opinia złożona przez biegłą E. C. jest kompletna i zupełna, a w konsekwencji stanowi wiarygodny dowód w niniejszej sprawie.

Sąd pominął natomiast dowód z przesłuchania w charakterze strony przedstawiciela pozwanego na podstawie art. 2352 § 2 kpc w zw. z art. 302 § 1 kpc, albowiem mimo skutecznego wezwania, przedstawiciel pozwanego nie stawiał się na rozprawie i nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa.

Przechodząc do kwestii merytorycznych, zważyć należy, iż w niniejszej sprawie powód domagał się m.in. zapłaty części wynagrodzenia, która została umorzona przez pozwanego w związku z potrąceniem naliczonej przez niego kary umownej. Podstawę prawną powództwa stanowił art. 647 kc, zgodnie z którym przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

W związku ze wskazaną powyżej podstawą faktyczną żądania należało rozważyć zasadność naliczenia przez pozwanego kary umownej. Podstawę naliczania kary umownej stanowił § 13 ust. 1 lit. a, w myśl którego wykonawca zapłaci zamawiającemu kary umowne za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,3 % wynagrodzenia umownego za każdy dzień opóźnienia liczony od terminów zakończenia robót. Zgodnie z art. 483 § 1 kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). W myśl natomiast art. 484 § 1 kc w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Zważyć należy, iż dłużnik odpowiada w reżimie kontraktowym na zasadach ogólnych na zasadzie winy. Kara umowna nie należy się więc wierzycielowi w sytuacji braku istnienia po stronie dłużnika winy w wykonaniu zobowiązania, wówczas gdy jego odpowiedzialność opiera się na tej właśnie zasadzie. Dotyczy to jednakowo osób, za pomocą których wykonuje lub którym powierza wykonanie zobowiązania (art. 474 kc) (por. wyrok SN z 8 lipca 2004 r., IV CK 583/03, Legalis; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie 25 września 2014 r., I ACa 363/14, niepublikowany; K. Osajda (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, 2020). Mając na względzie, że w przedmiotowym stosunku prawnym odpowiedzialność wykonawcy była oparta na zasadzie winy, Sąd badał, czy opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy było następstwem okoliczności zawinionych przez powoda, czy też od niego niezależnych. Swoje ustalenia w powyższym zakresie Sąd poczynił na podstawie załączonej do akt sprawy dokumentacji, korespondencji stron, zeznań świadków, a także opinii biegłej sądowej z zakresu budownictwa.

Zważyć należy, iż zgodnie z treścią § 4 zawartej przez strony umowy wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy z własnych materiałów, a nadto był zobowiązany do protokolarnego ustalenia z zamawiającym i uzyskania jego akceptacji co do charakterystyki i specyfikacji wszystkich materiałów przed ich zamontowaniem. Nadto, prace w zakresie produkcji i montażu okien można było rozpocząć dopiero po zatwierdzeniu podziałów okien, gdyż podział okien nie był opisany w dokumentacji przetargowej. Pismem z dnia 5 września 2016 roku powód wystąpił do pozwanego o wyjaśnienie rozbieżności w zakresie wymiarów i podziału pomiędzy projektem budowlanym oraz SIWZ i wykonanymi przez niego pomiarami z natury wskazując, że z powodu powyższych rozbieżności nie może

rozpocząć cyklu zamawiania towaru i poprosił o wydłużenie terminu realizacji umowy. Powód uzyskał akceptację wymiarów w dniu 8 września 2016 roku. Jak wynika z opinii biegłej z zakresu budownictwa w związku z dokonaniem przez pozwanego zmian w zakresie podziału okien, sposobu otwierania okien trapezowych oraz sposobu otwierania okien w ścianach szczytowych powód nie mógł wykonać przedmiotu umowy przez co najmniej 8 dni od dnia wykonania pomiarów z natury. Biegła zauważyła, w dniach od 9 do 16 września 2016 roku pozwany nadal dokonywał kolejnych uzgodnień technicznych dotyczących sposobu otwierania okien i podziału okien, jednak biegła nie uwzględniła już powyższych uzgodnień przy szacowaniu czasu niezawinionego opóźnienia. Opóźnienie w powyższym zakresie wynikało niewątpliwie z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, gdyż istniały rozbieżności pomiędzy dokumentacją techniczną a faktycznymi wymiarami okien i na wezwanie powoda zamawiający dokonywał zmian w stosunku do pierwotnych założeń. Dalsze opóźnienie jest natomiast skutkiem powierzenia powodowi wykonania prac dodatkowych. Zważyć bowiem należy, iż wraz z wymianą okien powód miał również wymienić parapety wewnętrzne. Z uwagi jednak na fakt, iż poprzednie parapety były lekkie i plastikowe, a parapety montowane przez powoda ciężkie i wykonane z konglomeratu, to zaszła konieczność wykonania robót dodatkowych w postaci montażu wsporników pod parapety wewnętrzne. Zważyć przy tym należy, iż strona pozwana zdawała sobie sprawę z czasochłonności powyższych prac związanych z montażem wsporników, o czym świadczy treść notatki sporządzonej przez inspektora nadzoru (k. 243). Kolejne prace dodatkowe dotyczyły montażu okapników okien od strony zewnętrznej. W związku z wymienionymi pracami dodatkowymi czas realizacji robót uległ wydłużeniu o dodatkowych 10 dni. Dalsze niezawinione opóźnienie wynikało z niemożności wejścia do niektórych pokoi z uwagi na weekendowe wyjazdy studentów w dniach 1 i 11 listopada i niedostępności przez pozwanego innych pokoi, co spowodowało wydłużenie terminu realizacji umowy o kolejne 4-5 dni. W świetle opinii biegłej czas niezawinionego przez powoda opóźnienia wynosił zatem łącznie 21 dni, co oznacza, że jest równy okresowi za jaki pozwany naliczył kary umowne. W świetle powyższego należało uznać, że brak było podstaw do naliczenia kar umownych, skoro powód nie ponosi winy za powstałe opóźnienie. W związku z powyższym powodowi przysługuje wynagrodzenie w pełnej wysokości.

Nadto, w niniejszej sprawie powód dochodził zapłaty za wykonane przez niego prace dodatkowe. Zważyć należy, iż strony nie zawarły aneksu do umowy z dnia 30 sierpnia 2016r. przewidującego wynagrodzenie za prace dodatkowe. Mimo że, powód wykonywał prace dodatkowe za przyzwoleniem i zgodą pozwanego nie można uznać, że doszło pomiędzy stronami do zmiany umowy w sposób dorozumiany, gdyż zgodnie z § 15 umowy wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności. W związku z powyższym podstawę żądania w powyższym zakresie stanowił art. 405 kc, zgodnie z którym kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Jak wskazuje się w orzecznictwie w przypadku, gdy dochodzi do wykonania prac wykraczających poza zobowiązanie wykonawcy (stanowiących korzyść majątkową inwestora), jednak bez odpowiedniej zmiany umowy lub zawarcia dodatkowej umowy regulujących wykonanie tych prac, dopuszczalne jest żądanie przez wykonawcę równowartości tych prac na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 stycznia 2015r. I ACa 680/14, L.). W przedmiotowej sprawie – jak wskazano powyżej – niesporne było, że powód wykonał prace dodatkowe w postaci wykonania wsporników pod parapety wewnętrzne oraz wykonania okapników zewnętrznych, za które pozwany uiszczył wynagrodzenie w kwocie 14.612,64 zł netto. Zdaniem powoda uiszczony wynagrodzenie nie obejmowało jednak całości poniesionych nakładów. W świetle opinii biegłej sądowej z zakresu budownictwa stanowisko powoda należało uznać za uzasadnione. Biegła E. C. ustaliła czynności niezbędne do wykonania prac dodatkowych w postaci zakupu i montażu wsporników do parapetów wewnętrznych oraz okapników zewnętrznych, a następnie wykonała wycenę na podstawie katalogów cen opracowanych przez (...). Biegła przyjęła, że niezbędne do prawidłowego wykonania prac dodatkowych czynności obejmowały wykucie bruzd o szerokości do 5 cm w ścianach, przygotowanie podłoża pod mocowanie osprzętu przez przykręcenie do kołków plastikowych w podłożu z cegły, wykonanie tynków uzupełniających zwykłych kategorii III., obróbki blacharskie z blachy powlekanej, wypełnienie szczelin dylatacyjnych elastyczną masą jednoskładnikową, a także zabezpieczenie parapetów wewnętrznych folią. Biegła nie uwzględniła natomiast dodatkowej roboty wykonanej po montażu wsporników w postaci malowania ściany, uznając, że prace te były już skalkulowane w pierwotnej umowie z dnia 30 sierpnia 2016r. Z opinii sporządzonej przez biegłą wynika, że łączny koszt wykonanych prac dodatkowych wyniósł 26.425,26 zł netto. Różnica pomiędzy kosztem prac dodatkowych określonym przez biegłą a kwotą wypłaconą

przez pozwanego wynosi 11.812,62 zł. Zważywszy jednak, że powód domagał się kwoty niższej tj. 10.770,15 zł, w powyższym zakresie powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Reasumując, na mocy art. 647 kc i art. 405 kc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 56 356,95 zł. wraz z odsetkami

- ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - od kwoty 45.586,80 zł od dnia 29 stycznia 2017r do dnia zapłaty;

- ustawowymi za opóźnienie od kwoty 10.770,15 zł od dnia 31 marca 2017r do dnia zapłaty.

Wyjaśnić należy, że Sąd oddalił powództwo o zasądzenie odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 10.770,15 zł, zważywszy na fakt, że roszczenie to wynikało z bezpodstawnego wzbogacenia, a nie z umowy, której przedmiotem była odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, zawieranej w związku z wykonywaną działalnością.

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 98 kpc i ustalił, że pozwany ponosi koszty procesu w całości, z uwagi na przeważającą wygraną w procesie, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się orzeczenia na mocy art. 108 kpc.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować i zakreślić w rep. C
2. odpis wyroku doręczyć pełn. stron
3. akta z wpływem lub za 25 dni.

G. dn. 9.06.2021r